

Stora Hammars kyrka

55.4252, 12.9677

Stora Hammars kyrka invigdes den 30 november 1902, byggd efter ritningar som upprättades av arkitekt Magnus Steendorff, som tycks ha blivit inspirerad av den dansk-holländska renässansstilen från Christian IV:s tid. Kyrkans byggnadsstil visar påverkan från Rosenborgs slott i Köpenhamn liksom Trefaldighetskyrkan i Kristianstad.

Man byggde en ny kyrka eftersom den gamla 1100-talskyrkan i Stora Hammar med åren blev för liten för den växande befolkningen, och man beslöt att bygga en ny kyrka mera centralt belägen. Den gamla kyrkan skulle rivas, men rivningen blev inte genomförd. Den gamla kyrkan restaurerades så småningom, och därför finns nu två kyrkor med namnet Stora Hammar: Stora Hammars gamla kyrka och Stora Hammars kyrka.

Kyrkklockorna härstammar från Stora Hammars gamla kyrka. Storklockan är från 1844 och gjuten av Speip & Liljendahl i Stockholm. Lillklockan är gjuten av G O Fredriksson i Kristianstad 1851.

Ovanför huvudentrén finns en kartusch som berättar om den omfattande renovering som kyrkan genomgått. Där står att kyrkan renoverades 2017, men upprustningen tog betydligt längre tid än så. Utbyte av natursten i fasaden, reparation av tornspiran, skiffertak, sidokupoler, ny värmeanläggning och en ny vaktmästarbyggnad har tagit hela åtta år i anspråk. Invändigt har de fasta bänkarna bytts ut mot lösa och flyttbara stolar. Altarringen och koravgränsningen har tagits bort vilket gör att möbleringen i koret också kan blir friare. Renoveringen har även ingått som ett projekt som yrkesträning för blivande stenhuggare.

En del äldre inventarier ficks dock kvar.

Altartavlan, målad 1901 av konstnären Julius Kronberg, kallas "Jesus begråtes", och visar Maria, Josef från Arimitrea och Maria från Magdala vid den döde Jesus.

Ljuskronan närmast altaret är en gåva av förre kyrkvärden Jeppa Andersson. Den närmast vapenhuset av lantbrukaren Bengt Hansson och hans syskon Hans och Mätta Hansson i Kungstorp.

I ett inbyggt valv med glasörr i korets sida kan vi se kyrkans nattvardskärl. En kalk av silver från 1600-talet som gjordes om i mitten av 1700-talet, en vinkanna av silver skapad av Wiwen Nilsson 1939 och en vinkanna i nysilver. Patén är av förgyllt silver från 1749 och oblatasken är av nysilver.

I glasmontern förvaras också en stor kyrkobibel. Den är ett unikt exemplar av den danske Fredrik II:s foliobibel från 1589. Unik därför att danska biblar togs i beslag i Skåne på 1690-talet. då landskapet skulle försvenskas. Gudstjänst skulle hållas på svenska språket och efter svenska biblar. De danska biblarna gömde man eller sålde till Danmark.

Kyrkans orgel byggdes på 1960-talet av Troels Krohn, Hilleröd i Danmark, som också 1972 tillverkade kyrkans kororgel.

På predikstolen ligger en illustrerad bibel från 1917-1921 med bibliska bildmotiv från svenska kyrkor enligt förslag från ärkebiskop Nathan Söderblom och tilldelad Stora Hammars församling.

På östra sidan om kyrkan finns en unik trädgårdsanläggning kallad Bibliska trädgården, med växter som har namn hämtade ur Bibelns texter, andra vars namn anknyter till bibliska personer. som exempelvis Mariablomman.

Källor:

Webb: Höllvikens församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Webb: "Biskop återinviger kyrka i Höllviken". Elisabeth Sandberg Skånska Dagbladet 7 december 2017.